

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu
se primesc. Manuscrisurile
nu se retrimit.
INSERATE se primesc la AD-
MINISTRAȚIUNEA în Brașov și la
următoarele Birouri de anunțuri:
In Viena: M. Duker Nachf.
Max. Augenthaler & Emerich Lesner.
Heinrich Schalek. Rudolf Wessner.
A. Oppelka Nachf. Anton Oppelk.
In Budapesta: A. V. Geldberger,
Ekslein Bernat. In Ham-
burg: Haroyl & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
ria garmond pe o coloană 6 or.
și 30 or. timbru pentru o pu-
blicare. — Publicări mai dese
după tariful și învoială.
RECLAME pe pagina a 3.a o
seria 10 or. s-au 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

A N U L L X I I .

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franco, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franco.
Se primumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I.: Pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei
luni 3 fl. — Un exemplar 5 or.
v. a. s-au 15 bani. — Atât abo-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 175.

Brașov, Miercuri 11 (23) August.

1899.

Nu ne trebuie pețitorii!

Nu scim, cum se ne explicăm și ce însemnătate ar merita să dăm svircolirilor adversarilor noștri, cari neputând după atâtea încercări să ne omóre naționalicesce prin forță și volnicia, par' a voi acum să ne omóre cu „dragostea“.

După comedia „patriotică“ dela Arad, vine acum o altă comedie de același fel la Beiuș, ale căreia amănunte cetitorii le vor afla din reasumatul, cel publicăm mai jos după foile unguresci. Aici trei reuniuni maghiare pretinse culturale s'au întrunit Duminica trecută în adunări, cu care ocaziune Ungurii bihoreni au inscenat și ei, vești Dómne, nise manifestații pentru „înfrățirea“ cu Români. E bătător la ochi, cum naiba de i-a ajuns pe șovinistii un-guri de-odată dorul de „prieteniă“ cu Români, pentru cari nici-odată n'au găsit și nu găsec, decât cu-vinte de hulă și de ocară, și pe cari de nenumărate-ori au dovedit, că decă ar pute, la moment i-ar stinge într-o lingură de apă.

Dér se vede, că tocmai în convingerea neputinței lor, de-a ne stinge așa ușor, au început acum să recurgă la manevra perfidiei și lingușirei, sperând, că pôte pe calea acésta vor isbuti mai ușor să se furizeze în fortăreța noastră, ale căreia ziduri, zadarnice li-au fost și zadarnice vor rămâne în vești toate sforțările lor de a-le dărma. Fôrte probabil pare a fi și aceea, că modul acesta nou de operațiune e pus în adins la cale și are să devină, pen-tru un timp cel puțin, sistematic.

Nu vor isbuti însă adversarii noștri nici pe acésta cale, căci îi cunoscem. Cu cât mai bine îi cunoscem, cu atât mai mult ne agită și revoltază uneltirile lor, cari se caracterisază prin o cutezanță, ce rar s'a mai pomenit în analele istoriei.

Ei între ei când sunt, în cam-eră, în congregațiunii, în cluburile

diferitelor partide politice, în reu-niunii și pretutindenea, nu se ocupă în vești cu alt-ceva, când e vorba de naționalitățile nemaghiare, decât cu urzirea de planuri, cari de cari mai monstruoase, pentru strimtorarea și apăsarea naționalității noastre. Un singur glas din sinul lor nu s'a au-đit nici-odată în favorul nostru; un singur fapt politic ei nu ne pot arăta, pe care să nu-l fi sêvêșit în detrimentul nostru; o singură satis-facțiã pentru insultele și nedreptă-țile strigătoare la cer, ce ăilnic le îndurăm din partea stăpânitorilor fără inimă, nu ni s'a dat.

Și totuși acești adversari de-o ne mai pomenită rêutate cutéză să pășescă în mijlocul Românilor simu-lând pe amicul acestora și inscenând manifestații de „înfrățire!“

Mai mult însă trebuie să jig-nescă sentimentul de umanitate și de bun simț al tuturor ômenilor ne-preocupați cutezanța, cu care șo-viniștii dela Beiuș și-au permis a insulta în față pe Români și a-si bate formal joc de sentimentele lor naționale prin faptul, că chiar în edificiul gimnasiului român au dis-tribuit premii acelor învêțatori — încă și unor învêțatori români, — cari s'au distins „în propunerea lim-bei maghiare“, séu mai bine ăis, întru maghiarisarea școlarilor ro-mâni! Acésta se pôte dice cu drept cuvânt, că a fost o curată demon-strațiã în contra Românilor, mai ales decă se vor avé în vedere și alte enunciațiunii, prin cari s'a dat espre-siune neînfrânatei îngâmfară, de care sunt stăpâniți maghiarisatorii din Bihor.

Décă s'au găsit și între Români elemente, cari după toate aceste ante-cedente nu s'au genat a cheful la Beiuș cu adversarii noștri, de asta puțin avem să ne mirăm. Ômeni slabi de ânger, lingușitori și rîvnitori de ciolane se găsec ei la toate popôrele, dér vai de aceia, cari au ajuns să-si caute refugiu în îngrădirea cu ase-menea elemente.

Décă devisa mai nouă a politi-cei unguresci este, de-a încerca să câștige pe Români prin frase și ademeniri, atunci n'au nemerit'o ad-versarii noștri, pentru-că îi cunoscem. Nouă nu ne trebuie pețitorii. Șovi-niștii maghiari ar face mai bine, decă ar sta acasă și și-ar vedé de treburi, ér între noi să nu-si mai arate nasul înainte de a se fi spălat și curățit de murdăriile politice, se-virșite față cu Români.

A doua comedie.

(„Infrățire“ la Beiuș.)

Deja înainte cu câte-va zile presa maghiară făcea mare tărăboiu c'o a doua comedie, după ea însă o „înfrățire“ în spe, de astă-dată la Beiuș, centrul cultural al Românilor Bihoreni. Se dicea anume, că la Beiuș trei societăți maghiare își vor ține întrunirile lor anuale, ba una dintre ele, așa numita „Societate Szigligeti“ își va ține sêrbarea chiar în marea sală a gimna-siului românesc, pe care „episcopul Pavel va pune-o la dispoziția Maghiarilor“.

Adunările din cestiune s'au și ținut Duminică în 20 August. Au alergat din incidentul acesta la Beiuș un mare număr de Unguri bihoreni. Escursionistii au sosit deja Sâmbătă sêra. La gară li-s'a făcut primire festivă. Diarele unguresci spun, că ôșpeții au fost întâmpinați la gară cu torțe. Ei au fost salutați de către președintele comitetului arangiator Emeric Sipos. Președintele „Societății Szigligeti“ i-a răspuns dicând, oă ei au mers la Beiuș, ca „să mani-festeze cultura maghiară, căci Beiușul e pă-mânt unguresc“. Invită apoi naționalitățile să între și ele în hora culturale maghiare. Cu alte cuvinte, Maghiarii s'au dus la Beiuș, ca să-l cucerescă cu desêvêșire pen-tru cultura maghiară, căci „Beiușul e un-guresc“ (?!).

A doua zi Duminică s'au ținut ser-bările. Așa numita „Biharmegyei Népvéleși Egyesület“ și-a ținut adunarea festivă. Cu prilejul acesta inspectorul de școle, faimo-sul Sipos Orban a împărțit 7 premii date de ministrul unguresc de culte și de reu-niune la acei dintre învêțatori, cari s'au

distins în propunerea cu succes a limbei maghiare. Premiați au fost și trei învêțatori români, cari au concurat la premii.

La 11 ôre înainte de amiazi „Socie-tatea Szigligeti“ a ținut o sêdintă festivă în marea sală a gimnasiului român. Cu pri-legiul acesta s'a făcut și politică. În dis-cursul séu de deschidere președintele Radl Ôdön a desfășurat tema, că pentru a nu se mai face deosebire de naționalitate, cel mai bun mijloc este „cultivarea literaturêi și contactul cultural“. „Societatea Szigligeti“ — dice vorbitorul — a venit la Beiuș, „ca să unescă pe Maghiari și Români în cultură“. Firesce, că cultura acésta numai maghiară pôte să fiã. Diarele unguresci spun, că Ro-mâni de față la ședință ar fi aplaudat pe orator. Vor fi fost, nu-i vorba, și astfel de Români rêtăciți, cari să aplauzeze mon-struositățile „patriotului“ Radl. — Dér să vedem, ce s'a mai pretrecut? Unul dintre încâlecătorii pegazului maghiar a recitat o poesiã, al cărei substrat era „unirea fră-țescă între popôrele țerii și împăcarea ma-ghiaro-română“. Poesia se încheie cu ver-surile:

„Să jurăm și să simțim:
Să ne iubim și frați să fim“

A urmat apoi un trașnic *aldămaș*, la care au participat și Români. Aici, în su-netul muziceii, care întona cântece un-guresci și românesci, s'a încheiat a doua „fră-țietate“ și „împăciuire“, o adevărată come-diã à la Arad. Diarele maghiare fac mult șgomot cu „înfrățirea“ acésta botezată cu vin și cu chiuituri, și în deosebi sunt fôrte încântate de un toast al prospêtului depu-tat guvernamental Fassie Todor, care a luat moștenirea lui Goldiș la Ceica. Acest „apostol“ al „frățietății“ a apoteosat „in-frățirea maghiaro-română“ în termini „cu-ceritori“ și de mare „efect“.

După amiazi s'a ținut adunarea „Reu-niunei învêțatorilor bihoreni“, la care, după informațiunile acelorași diare, Români au participat în număr însemnat.

În colorile aceste trandafirii presentă presa maghiară comedia din Beiuș. Décă și numai a ăceea parte din cele ce scrie ea referitor la Români sunt adevărate, ajunge pentru a ne face o idee de trista decadență a „Românilor“ din Beiuș în ceea-ce privește sentimentul lor național

FOILETONUL „GAZ. TRANS“.

Castelnuovo în Dalmația.

Finea lui Iulie 1899.

(Urmare).

II.

Dalmația se numără între țerile lito-rali cele mai frumoase și interesante, indeo-sebt romantice și pitoresci, ér încât privește sceneriile mărețe ale ținutului, se dice, că nu este țără litorală, care pe Dal-mația să o ajungă, ori s'o întracă în frum-sețe. Se spune, că țermii stâncosi ai mării Baltice din Svedia atât de mult lăudați, colo sus la Nord sunt serioși, moroși și im-posanți, dér monotoni; aici în Sud însă țermii Adriei se presintă în colorii varii și frumoase; stânci înalte și afundături și munți vedem și aici pe țermuri, însă la pôlele acelora în față mării aflăm o vege-tațiune bogată sudică, dumbrăvi de lauri și olivi, castani nobili, vițe de vie, cipresii înalți, tufe de oleandri cu flori roșii și

albe, trandafiri, aloe uriașe, migdali, smo-chini, rosmarin și myrți, portocali și lă-mâi, ca tot atâtea ghirlande de flori, cari satură aerul cu mirosuri aromatice, din mijlocul căreii ghirlande își ridică apoi ca-pul platan și palmi gigantici, ér în do-sul acestora se înalță stânci uriașe până la cerul vênêt al Sudului, cel mult cântat de poeți. La piciôrele litoralului se întinde apoi luciul vênêt al Adriei cu undele sale cris-taline și cu frumoșele insule. Dalmația însă, afară de aceste daruri cerești mai are ceva, ce este și va fi totdeauna un obiect de atracțiune pentru străini; acésta este mul-țimea anticităților, ce se află în orașele li-toralului și al insulelor, pe unde aflăm edi-ficii antice, pompoșe și admirabile, unele bine, altele mai puțin conservate.

Litoralul Dalmației și insulele sale, au o istorie vechiă și mărețã. În timpurile vechi popôrele de cultură să aședau mai vêrtos pe litorale, parte pentru comerțul maritim, parte pentru de-a străbate de acolo în țerile din dos, spre a-le supune domniei lor. Dalmația situată în față litoralului Ita-

liei și a prea puternicului imperiu roman, apoi a măreței republice venetiane, și nu tare departe de Grecia și Bysanț, a tre-buit să trecă și peste istoria acestor im-perii, a suferit impeună, érá edificiale mă-rețe și multele monumente vechi, ce se află pe litoralul ei, dau un testimoniu viu despre înalta cultură a imperiului roman, a By-sanțului și a Venetiei, al cărei leu aripat îi întelnim și aici eternizat în multe locuri în piatră.

Deși o călătoriã pe Litoralul Dalma-ției este de interes fôrte mare, și cu toate că comunicațiunea se pôte face pe vapo-re bune și întocmite cu mult confort, frec-vența străiniilor, cum se spune, este totuși fôrte mică. Triesteul, Pola și Fiume sunt punctele de mănecare spre Dalmația, cari puncte dela Viena și Budapesta cu calea ferată se pot ajunge în 12—15 ôre. Cel ce și alege lunile Martie-Maiu, Septemvre-Octomvre, află mai cu sêmă timp frumos și constant și nu va suferi de căldură. Ierna este Bora (vânt nordic) adese-ori ne-suferit și fôrte rece, și pe timpul acesta

rămânerea în Dalmația este de recomandat numai în acelea ținuturi, cari sunt scutite de acel vânt; astfel de locuri sunt destule, și se pot îndată cunoșce de pe bogata ve-getațiune și de pe plantele și arborii tropici, cari pe acele locuri inverdesc și ierna, căci la ele Bora cea rece nu ajunge. Bora suflă câte-odată și vara, însă atunci stêm-pără căldura și curată aerul, cum o face și „borea“ Românilui. Scirocco (vânt me-ridional) încă vijăie câte-odată pe Adria; el pornind dela côstele Africeii turbură marea Mediterană, ér valurile acesteia să străplântă în Adriatică, și fac marinarilor și pescarilor multe incomodități și pericole; el însă nu este rece, și pentru călători în-cât privește călătoriã cu naia, și încât este cauzatorul bôlelor de mare, devine inco-mod. După-ce însă aici călătoriã se face de-a-ungul litoralului mării, cel ce are timp și „Scirocco“ nu-i priesce, pôte rămâne în vre-un oraș litoral până trece „Scirocco“, și călătoriã pe mare și-o urmêză dnpă aceea.

Décă Dalmația ar avé căi ferate, a

romănesc. Nu există însă pădure fără uscături. Vor fi și în Beiuș uscături destule, pe care Maghiarii șireți se le scie întrebuința pentru focul, în care vor ei să topească și să ardă tot ce-i romănesc în vestitul Bihor. E însă de datoria Românilor buni și conșcii de chiamarea lor, a demasca înaintea obștei romănesce astfel de elemente pierdute și a curăți ogorul românesc de plantele veninoase, care îi sug puterea și-l fac incapabil de producțiune sănătoasă. Ori dora se fi dispărut din patria lui Mariot sâmintă acelor viteji de odinioară, care au apărut ca bărbăția limba și legea străbunilor, și au lăsat'o moștenire sfântă urmașilor lor?

Revistă externă.

Căderea guvernului german. Din Berlin se vestesce, că poziția guvernului german s'a sguduit foarte tare în urma votului camerei prusiene prin care a respins proiectul canalului. Se dice, că îndată după sosirea împăratului Wilhelm în Berlin, se va reconstrui ministerul și că la totă întemplantarea ministrul *Miquel* va fi demisionat din cauză, că a informat fals corôna asupra dispoziției din cameră.

Evenimentele din Franca. În Paris au fost alaltăeri mari demonstrațiuni pe strade. În bulevardul *Chabrol* naționaliștii și socialistii s'au ciocnit și s'a produs o mare învâlmășală. Poliția intervenind a pus capăt scandalului, făcând însă mai multe arestări. Manifestațiunile au continuat până noptea târziu împrejurul acestei strade. Multe geamuri au fost sfirmate și s'au tras chiar și focuri de revolver asupra agenților. Un comisar de poliția a fost rănit cu o lovitură de cuțit. Un alt comisar și un inspector de poliția au fost loviți și călcați în picioare.

Alianță între statele Americii de sud. S'a pus la cale încheierea unei alianțe între statele din America de sud. Scopul alianței este a reforma politica vamală a statelor, a reduce armatele teritoriale și în schimb a mări puterea marinei, ca să se pôtă face apărarea cu succes față de eventuale atacuri esterne. Mai mult au lucrat în interesul alianței generale Roca, presidentul republicii Argentine și Mansell Campos Salles, presidentul Brasilei. „Times“ are șoare din Buenos-Ayres, că Brasilia, Argentina și Chili au încheiat o convenția, în sensul căreia diferențele dintre ele să se aplauze prin un juriu ales și toate trei își reduc armatele și bugetul militar.

SCIRILE ȚILEI.

— 10 (22) August.

Starea Regelui Carol s'a îmbunătățit în mod simțitor. Majestatea Sa va fi complet restabilit peste câte-va zile și va pute pleca în străinătate.

România la congresul orientaliștilor. D-nii V. A. *Urechid* și M. *Holban* au fost însărcinați de către ministerul român al cultelor și instrucțiunii publice a reprezenta România la congresul orientaliștilor, ce se va ține la Roma în Octomvrie.

Înaintări în armata comună impreg. Din incidentul țilei de 18 August n. c., aniversarea născerei monarhului, au fost înaintați la rang de locotenenți elevii absolvenți din cursul III al Academiei militare teresiane din Wiener-Neustadt: *Emiliu Marianu* la regimentul 73 de infanteria, și *Albert Bota* la Nr. 66. — Tot cu această ocaziune au avansat elevii absoluți ai școlilor de cadeți, la rang de cadeți locțiitori de ofițeri, anume: *Traian Radu* la regimentul boșniac herțegovinean Nr. 1, *Leon Paica* la regimentul 48 de infanteria, *George Viciu* la Nr. 42, *Iulian Radu* Nr. 91, *Sabin Bancin* Nr. 44, *Rudolf Anton* Nr. 43, *Stefan Milea* Nr. 83, *Amos Pop* Nr. 4, *Sabin Târziu* Nr. 43, *Michail Stoica* Nr. 4, *Coloman Demeter* Nr. 69, *Ambrosiu Pécourariu* Nr. 33 și *Aurel Suciu* Nr. 61. În urmă s'a denumit elevul absolut *Ioan Maniu* la regimentul de artilerie Nr 17.

Teatru. Cu ocaziunea ambelor reprezentațiuni din urmă Domnișora *Bărsescu* s'a achitat excelent de rolul său, așa cum numai d-sa scie. Astăzi se va da ultima reprezentațiune de adio a distinsei artiste, jucându-se piesa „Recht auf sich selbst“ de *Wrede*. *Friederich Fürst Wrede* dimpreună cu contele *Leo Tolstoi*, acești doi aristocrați dramaturgi aparțin fără îndoială între acei poeți, care liberi de diletanțism produc opere în adevăr artistice. Contele *Tolstoi*, care cu drama sa „Puterea întunecului“ a cucerit preste tot scena germană, descrie în modul cel mai viu pe bestia în om, pe când piesa „Recht auf sich selbst“ a lui *Wrede* prezintă cele mai gingașe sentimente ale sufletului omnesc, aduse în mari conflicte dramatice. Cei doi poeți au rugat ambii special pe domnișora *Bărsescu* să creeze rolul principal femeesc din piesele lor, și artista va căuta să se valideze în aceste roluri în proiectatul său turneu american. În piesa lui *Wrede* așadără vom ave ocaziune astaseră să admirăm pe domnișora *Bărsescu* în rolul „*Anninei*“, și direcțiunea teatrului merită totă mulțămita publicului brașovean, că orașului nostru i-s'a rezervat onorea primei respresentări în limba germană a acestei piese.

În loc de corônă eternă. D-l *Iuliu Popp*, comerciant, în loc de cunună pe cociugul răposatului *Dr. Joanides*, a făcut un dar de 10 fl. v. a. pe care presidenta Reuniunii femeilor române din Brașov, d-na *Agnes Dușoiu*, l'a împărțit la două veduve române sărace din loc.

Dr. G. Weigand în România. Din comuna *Davidești*, jud. *Muscel*, se șorie,

că *Joi 5 August v.* a sosit în localitate d-l *Dr. Gustav Weigand*, directorul seminarului românesc din *Lipsca*, pentru a face cercetări filologice și lingvistice. D-rul *Weigand* a adunat în jurul său numeroși bătrâni din sat și i-a rugat să-i povestească basme, anecdote, snôve și cântece populare, pe care și li-a nctat așa cum i-s'au povestit. După o zi și o noapte petrecută în această comună, doctorul *Weigand* a plecat spre *Târgoviște*.

Sate noue în Dobrogea. *Duminecă, 1 August v.* s'au înființat în delta *Dunărei* (jud. *Tulcea*) pe bogatul grind *Stipocoa*, în prezența d-lui prefect *Nenițescu*, noul sat românesc „*Principele Ferdinand*“ și un mic cătun „*Fântâna dulce*“. Satul e așezat pe ridicătura cunoscută sub numele „*Movila mare*“, între ridicătura *Răsboeni* și brațele *Dunărei Kilia* și *Sulina*, — fiind înconjurat de lacurile *Fortuna*, *Liteanca*, *Văcaru*, toate bogate în pesce.

Ciuma în Oporto. Din *Madrid* se telegrafază, că ciuma ia proporții întinse la *Oporto*. Consulul spaniol din *Oporto* va fi urmărit, pentru-că n'a înștiințat guvernul său despre apariția ciumei la *Oporto*. Se asigură, că la *Lisabona* s'ar fi ivit un cas de ciumă. Pe ziua de *7 August* au fost 3 casuri de ciumă la *Oporto*. — Print'un decret al guvernului francez s'a autorizat institutul *Pasteur* să prepare un ser contra ciumei. Se șorie, că acum cât-va timp guvernul francez a interzis acestui institut să prepare ser contra ciumei. Față însă cu ivirea ciumei în *Oporto* (*Portugalia*) guvernul francez s'a decis a da voie preparării serului.

Flammarion în Ungaria. Renumitul astronom francez *Camille Flammarion* va veni țilele acestea la *St. Gotthard* în *Ungaria*. În *St. Gotthard* locuesce o franceză cu numele *Walent*, ale cărei schițe spiritiste au deșteptat interesul învățatului francez. Se șorie, că *Flammarion* se ocupă mult cu spiritismul.

Camera industrială din loc. ne trimite următoarele spre publicare: În *Poju* se va aranga din *26 August* până în *17 Septemvrie n.* o expozițiune industrială sub protectoratul arhiducelui *Frideric*. Afară de produsele meseriașilor de acolo se vor espune și produse ale fabricelor și ale culturai de vin și pome din acele părți. — Un târg de orz pentru fabricarea berei, se va ține în *28 August* l. c. în *Mișcolț*. Un anunț în privința acestei, dimpreună cu ordinea de târg, e depus în cancelaria camerei comerciale din loc.

În căutarea lui André. Se șorie din *Tromsøe*: *Corabia „Cecilia“* comandată de căpitanul *Naessme*, a sosit aci venind din *Vestul Grölandei*. Căpitanul spune, că lângă insula *Sabine*, la gradul *75* de latitudine nordică, a întâlnit expediția lui *Nathorst*. Acesta n'a dat până acum de ur-

ma lui *Andrée*. Expediția își continuă drumul până la *baia William*.

O nouă sectă englesă. Pe lângă secta așa numită „*Christian Scientifics*“, care cred, că bôlele se pot vindeca numai prin rugăciuni, s'a încheat acum în *Londra* o nouă sectă, care asemenea nu vrea să scie nimic de medicină. Membrii acestei secte, care se numesc „*The Peculiar People*“, sunt de credința, că ei stau sub scutul special al lui *Dumnezeu* și prin urmare în cas de bôla țin de inutul a-și lua refugiu la un medic. Din cauza aceasta, firesce, membrii ambelor secte nu arareori au avut și au conflicte cu autoritățile polițienesci și judecătorești. Așa d. e. acum de curând a fost citată înaintea tribunalului și condamnată o păreche de omeni tineri, care și-au lăsat copilul de cinci ani să moră, fără să cêră ajutorul medicului. Tatăl a fost condamnat la cinci luni, eră mama la o lună închisore.

Din praca de avocat a lui Goethe. Acum în prējma aniversării de *150 de ani* a născerii marelui poet, es la ivelă fel de fel de date interesante din viața lui. O fôia din *Frankfurt* îl prezintă din incidentul acesta pe *Goethe*, ca avocat practic, și publică un avis reproduc dintr'o fôia oficiasă de pe atunci, în care poetul-avocat provôca pe toți datorișii clienților săi, să-și achite datoria în timpul cel maiscurt. Interesant în totă cestiunea e-țe, că avisul l'a concipiat avocatul *Goethe* în spălăcitul șuil oficios german, usitat pe atunci în cancelarii, care firesce nici compara nu se pôte cu splendidul stil, ce l șoria pe atunci poetul *Goethe*, cum e bună oră în drama întitulată „*Clavigo*“ scrisă în anul *1474*.

O călătorie cu catări. Contele *Fontalva*, numit consul portugez la *Viena*, a plecat din *Lisabona* în *Aprilie* cu o trăsura trasă de patru catări. A parcurs peninsula pirenică, Franca și Italia-de-nord, și peste muntele *St.-Bernardin* a trecut în *Elveția*. Alaltăeri a sosit la *Zürich*. De acolo va percurge nordul *Bavariei* și trecând prin *Salzkammergut* și nordul *Stiriei*, va sosi la *Viena*. Îl însoțesc doi servitori.

O fată îmbrăcată ca fecior. Poliția din *Viena* a deținut un fecioraș de frumseță răpitoare, pândui-se purtarea suspectă. La interogator s'a constatat, că deținutul e fată; deja de trei ani umblă în haine bărbătesce, ca să evite insolențele bărbatilor, între care, ca lucrătoare, trebuia să-și petrecă țilele. Numele și originea fetei nu s'a putut constata, căci ea nu voesce să dea în această privință deslușiri.

Un palat de aluminiu. Cel mai nou material de clădit e aluminiul, și *Chicago* e primul oraș, care posedă un edificiu din acest material. E un colosal palat înalt de *64 m.* cu *17 etaje*. Modul de construcțiune e foarte simplu. Scheletul edificiiului e construit întreg din fier, care e apoi îmbrăcat în tăblițe de aluminiu de *80 cm.* lungime și *50 cm.* lățime. Aluminiul nu e curat ci un aliaj de *30 părți* aluminiu și *10 părți* aramă, de ôre-țe acest amestec e mai puțin simțitor la schimbările temperaturii.

Petrecere la Săliște. Pentru sporiirea „*Fondului pentru ajutorarea studenților săraci*“ tinerimea studiosă din *Săliște* își va ține obișnuita petrecere de vară în *15 (27) August* (la *Sta Măria*). Inceputul la *12 ore a. m.* Locul petrecerii: „*Netedul*“; la cas de timp nefavorabil: „*Sala festivă*“ a școlei. *Marinimoșilor* donatori se va mulțami pe cale publică.

Stipendii. Consistoriul archidieceșan din *Blași* publică concurs până la *8 Septemvrie st. n.* la următoarele stipendii:

Din fundațiunea *Șulutană*: două stipendii de câte *400 fl.* pentru juriști și mediciniști la universitatea din *Budapesta*, ori la altă universitate din *Austria*; patru stipendii de câte *200 fl.* pentru juriști la universitatea din *Cluși*; cinci de câte *100 florin* pentru gimnasiști în clasele superioare; două de câte *60 fl.* pentru gimnasiști în clasele inferioare.

căror construire altcum s'a început, interesantul ei litoral cu trenul ar fi mai cercetat de străini, căci puținii sunt, care au voie să facă o călătorie de mai multe țile pe apă cu vaporul, ce se recer, ca să cercetez punctele de interes.

III.

După aceste scurte observări asupra *Dalmației*, mă întorc la călătoria mea.

Când a pornit vaporul „*Hungaria*“ din portul dela *Fiume*, durmiam bine în cabina mea și numai cătră ziua m'a trezit vijăitul valurilor, pe care le aruncau vislele vaporului. Marea însă era liniștită și vaporul plutea lin, somnul mă prinse din nou și când m'am treșit a doua-ôră, era deja ziua mare. Mă îmbrăcai inte și eșii pe podul năii, care era bine împopulat de călători. Timp frumos, sôrele răsărise de după munți și-și arunca splendorea sa asupra litoralului, a stâncilor celor sure din dosul lui și asupra romanticeilor insule mari și mici, ce se presară în interiorul mării, care încă se țin de teritoriul *Dalmației*. Insulele formeză 2 grupe principale; una nordică, ce constă din mai multe insule lungi

înguste, și apoi un număr imens de insule mici numite „*scogli*“, care se resfiră între *Sebenico*, *Zara* și între côtele *Dalmației* și *Croației*: insula *Arbe*, *Pago*, *Pasmar*, *Isola lunga*, *Incoronata* ș. a.; apoi grupa sudică, insulele care stau în fața litoralului dintre *Spalato* și *Ragusa*: *Solta*, *Brazza*, *Lessina*, *Lissa*, *Curzola*, *Meleda*.

La *8 ore 30 m.* dimineța intrarăm în „*Canale di Zara*“, naia se opri lângă *Molo la Riva vechiă* și având până la plecarea mai departe timp de *2 ore*, acesta îl folosii spre vizitarea acestei cetăți.

Zara cu toate că nu este cea mai populată, totuși este capitala regatului *Dalmației*. Locuitorii ei sunt *Croați* și *Italiani*. Ea este olădită pe o peninsulă îngustă, așa cât ochiului se înfățișeză ca o insulă; ea este înconjurată cu muri. Cetatea posedă încă reminiscențe de pe timpul domniei *Venețianilor*, stradele sunt strâmte, ca și în *Veneția*, chiar și așa numita „*Via larga*“ este foarte strîmtă, are însă și zidiri moderne pe *Viva nuova*. Demn de vășut sunt *Domul* (il domo), care este o basiliică din al *XII secol*, *biserica San Simeone*,

în care se află môștele acestui sânt, așezate într'o ladă de argint aurită, donată de împărătesa *Elisabeta*, și alte biserici pompoșe; *Biblioteca Paravia* cu *40,000* tomuri. Interesantă este dimineța frecuența vaporaselor, barcelor și luntrilor, care aduc de pe insule produse de vânșare în piața capitalei. În „*pița del erbe*“ este o columnă de pe timpul *Romanilor*, despre care un *Italian*, pe care 'l întrebam, numai atâta mi-a putut spune: „*Si chiama collona Signore*“, istoricul ei însă nu-l scia. Un călător, după verigile de fier, ce se află în țepenele în piatră, afirma, că ar fi un stêlp de rușine, de care se legau criminalii spre risul publicului.

La *10 ore 30 m.* plecarăm spre *Spalato*, în a căru port naia noastră se opri la *5 ore* după amiazi. Plecarea de aici fiind signalisată pentru $\frac{1}{2}$ la *10 ore sêra*, călătorilor le rămase timp de peste *4 ore* spre a pute cerceta această interesantă cetate.

(Va urma).

Știu de pe *Ampoiș*.

Din fundațiunea Vancea „casa arhidiececană”: un stipendiu de 300 fl. pentru studenții dela universități și institute politehnice mai înalte; trei stipendii de câte 50 fl. pentru elevi preparandiali din Blași, ori la altă preparandă română gr. catolică.

Din fundațiunea Cipariu: un stipendiu de 100 fl. și altul de 50 fl. — Din fundațiunea David Br. Urs: două stipendii de câte 100 fl. pentru tinerii din comitatul Făgăraș, Sibiu și Hunedóra, cari studiază la Blași. — Din fundațiunea Alutan: patru de câte 60 fl. și trei de câte 40 fl.

Din fundțiun. Chirilă două de câte 33 fl. 75 cr. — Din fund. Partenie Moldovan: un stipendiu de 40 fl. — Din fund. „Cercul oraștiei”: un stipendiu de 40 fl. pentru studenții, cari cercetază gimnaziul din Blași ori vre-o academiă de drepturi și sunt născuți în cercul Oraștiei. — Din fund. Romanțai: un stipendiu de 315 fl., altul de 100 fl., patru de câte 84 fl. și trei de câte 63 fl. — Din fund. Vaida un stipendiu de 70 fl.

Convocare.

Membrii despărțământului „Bocșa” al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”, și toți binevoitorii culturii poporului român, sunt invitați la adunarea cercuală, ce se va ține Duminecă în 3 Septembrie st. n. la 10^{1/2} ore a. m. în Bocșa-română, cu următoarea

Programă: 1) Deschiderea adunării cercuale prin directorul despărțământului. 2) Raportul comitetului cercual. 3) Raportul casearului. 4) Stabilirea bugetului pre a. 1900. 5) Alegerea unui membru în comitet. 6) Alegerea unei comisiuni de 3 membrii pentru esaminarea rapoartelor de sub 2 și 3. 7) Acuirarea de membri noi și încasarea de tase. 8) Raportul comisiunii de sub 6. 9) Disertațiuni. 10) Impărțirea premiilor. 11) Alegerea comisiunii autentificatoare. 12) Încheierea adunării.

Bocșa-germană, în 29 Iulie 1899.

Pentru comitetul cercual:

Ion Budințian, Petru Ieremia,
directorul desp. secretarul desp.

Anunț școlar.

Anul școlar 1899—1900 la școlile medii gr. or. române din Brașov (gimnaziu de 8 clase și școla reală de 4 clase) se va începe cu 1 Septembrie 1899 st. nou. Părinții, cari doresc a-și da copiii la aceste școle, sunt poftiți a-se prezenta cu fiil lor în cancelaria direcțiunii școl. în zilele de 1, 2 și 3 Sept. vechi, adică în 13, 14 și 15 Sept. st. nou pentru înmatriculare. — Școlarii, cari se înmatriculează pentru prima dată la școlile noastre medii, vor aduce testimoniu școlar, extras de botez și certificat de revaccinare. Testimoniul școlar de pe clasa prezentă au să-l prezinte toți școlarii, cari vin a-se înmatricula, așa-dăr și școlarii, cari au absolvat clasa precedentă la școlile noastre. În 30 și 31 August v. dela 8—12 ore a. m. și dela 2 până la 2—5 ore p. m. se vor ține examenele supletorii de emendare. Cei ce s'ar prezenta mai târziu, au să petiționeze la direcțiune dovedind cu act valabil cauza întârzierii.

Toți școlarii, cari intră în I. gimn. s'au în I. reală pot fi supuși unui examen de primire conform normativelor existente. Examenul de primire se va ține în 31 August v. și 1 Sept. v.

Școlarii, cari vin dela un institut, unde în gimnaziul superior nu s'a propus limba grecească, au să fi supuși unui examen de primire din limba greacă.

Didactrul în gimnaziul inferior și școla reală este de fl. 12 pe an. ér în gimnaziul superior (cl. V.—VIII.) de fl. 20 pe an. — Cei înmatriculați pentru prima dată plătesc odată pentru tot-deauna o taxă de primire de 4 fl. — Școlarii neromâni plătesc didactrul și taxa de primire duplu

Taxa de testimoniu și de anuar e de fl. 1.50, ér taxa da bibliotecă 30, resp. 50 cr.

Brașov, în 10 (22) August 1899.

Direcțiunea școlilor medii gr. or. române din Brașov.

Virgil Onițiu,
director.

Intîmpinare.

Am făcut amintire eri, că la corespondența publicată în Nr. 167 al fôiei noastre relativ la adunarea despărțământului XIV diu Clușiu al „Asociațiunii” ni-a trimis o întîmpinare și d-l Vasiliu Indre, avocat în Clușiu și directorul acestui despărțământ. D-sa vine cu o „lămurire” mai lungă la cele afirmate de autorul corespondenței Ioan Scurtu.

În introducerea d-l Indre spune, că și așa „cât mai curînd se vor descoperi toate cangrenele, ce mistuie viața națională (română) din Clușiu și se va dovedi prin „date cine sunt „causa causati”.

Din însuși motivul acesta să ne ierte d-l Indre, dacă nu-i vom publica întreaga sa întîmpinare, deore-ce nu voim să prejudicăm întru nimic acestei lămuriri ulterioare, care am dori să nu se facă pe calea publicității, ci să se tragă sémă cei pe cari îi privesc ei între ei, pentru a delătura neînțelegerile și animositățile atât de păgubitoare cauzei noastre.

Ne mărginim deci — după cele espuse în întîmpinarea publicată în numărul de eri al fôiei noastre și ținută mai în terminii generali — a reda aici punctele esențiale ale răspunsului d-lui Indre. Aceste puncte sunt trei. D-l Indre țiece la punctul prim al lămuririlor d-sale:

1) „Declar de insinuațiuni infame și minciuni obraznice toate aserțiunile, ce le înșiră Scurtu în corespondența sa referitoare atât la persoana mea, cât și la a Comitetului despărțământului și a membrilor participatori la adunarea despărțământului ținută la 10 August. Cum că noi, nu cu circumspecțiă și în totă taina — precum tendentios afirmă Scurtu — am conchemat atât adunarea extraordinară, cât și cea ordinară, ni-s vii martori foile române din Ardeal, în cari ambele adunări au fost publicate; mai încolo ni-s vii martori d-nii preoți de prin jur, pe cari atât verbalmente, cât și prin epistole i-am invitat la adunare.

Apoi nu noi am avut ceva de-a tănu, făr' acel Dômn și partizanii săi, cari au fost în Clușiu, dăr nu s'au prezentat, pentru-că au simțit, că „mirôsă ceva în Dania”, — și care, precum sunt informat, au făcut toate dispozițiile, ca nici adunarea ordinară să nu se potă ține — și nu precum țiece Scurtu „din lipsa de indiferentism”, făr' din lipsa membrilor. Și ore pentru-ce s'au făcut obstacule!? Pentru-că: în ambele adunări, pe lângă alte obiecte de mare interes, — în urmarea scripturului Comitetul central al Asociațiunii din Sibiu de sub Nr. 410/1898 — a fost pus pe tapet o chestie foarte gingașe pentru Mecenatul d-lui Scurtu, — pentru fostul director al despărțământului, d-l Basiliu Podoba...

Aici d-l Indre esplică cu date mai amănunțite cazul cu pretensiunea despărțământului, de 50 fl., cari i-au fost donați de „Economul”, și pe cari, țiece, i-a ridicat de acolo d-l Podoba, care însă, cu toate provocările, a refuzat de-a solvi acea sumă comitetului despărțământului, așa că acesta s'a văduț nevoit „a conchiama în această chestia o adunare extraordinară și a aduce conclud, ca pe calea procesuală să se siléscă d-l V. Podoba la restituirea banilor...” Mai departe țiece d-l Indre:

2) Să serie mai încolo în corepondența cum-că: comitetul n'a lucrat nimic. E drept, că în decursul unui an, de când ni-a onorat majoritatea membrilor și ni-a ales în fruntea despărțământului — n'am putut, — pe lângă cea mai bună-voință, a desvolta o activitate fructuoasă și învederată, pentru-oă încă nici până aji nu ne-a succés a curăți în deplin grajdul lui Angias, care l'am primit în cea mai mare disordine și iregularitate. Apoi, unde sabia și glonțurile pistolelor stau întinse spre dușmăniă, și inteligența română — prin machinațiunea unor indiviți, — e desbinată în partide, ca în Clușiu, acolo musa stagnéză. Și ore cine a adus trebile acolo, unde — cu regretare sum silit la provocarea Scurtu uini înaintea Onoratului public român a descoperi — se află de present inteli-

gența română din Clușiu? Mecenatii d-lui Scurtu! Cum-că cine-s aceia, cred, că în curînd de inteligența atacată vor fi dați bine la lumină. Fia-mi însă permis de astădată a face o întrebare către debeatintele d-lui Podoba, cum-că ce activitate a desvoltat d-l Vasiliu Podoba, nu într'un an ca și noi, făr' în cursul anilor, cât a fost în fruntea despărțământului!? Absolutaminte nimica! deși atunci n'a fost presărată în un așa grad mare dușmănia! Au dór în aceea constă activitatea, ca în cursul anilor, nici protocolul esibitelor nu l'a avut, n'a căștigat baremi o carte, ce să fiă baza unei biblioteci, în cursul anilor îndelungați nu s'au silit, ca baremi o agentură comunală să infînțeze, cu atât mai puțin bibliotecă populară?...

Mai departe, — după-ce spune, că deși comitetul actual în decursul unui an „n'a putut dărma murei Iericonului” — totuși a făcut atăta, că „a sgduit indiferentismul cel inert” și a reclamat să se dea rațiociniu despre administrarea fondului școlii de fete române, a fondului Romanțian și Tamașian — d-l Vasiliu Indre încheie întîmpinarea sa în modul următor:

3) Ce atinge atacul intentat direct contra persoanei mele de către d-l Scurtu, n'am cu cine sta în vorbă — și c'un om care... e în stare a păși înaintea On. public român cu insinuațiuni, minciuni și cu clevețe — n'am cu cine sta în polemiă; din reverința însă, ce păstrez față cu On. public român, sum silit a lămuri, cum-că: deși eu în Comitatul Satmarului am fungat ca protopretore în 6 ani, și înainte de aceea în un șir de ani ca protofiscal onorar, și deși am fost presidele Senatului școlii de stat — dăr nu al „Emkei”, totuși: până ce nu va documenta Scurtu, că eu am fost directorul secției „Emkei”, și cum-că baremi un crucer am donat „Emkei”, și până ce nu va documenta, că eu atăt în viața mea privată, cât și ca funcționar și șeful unui cerc mare am lucrat în contra intereselor națiunii mele, și n'am ajutat cu vorba și cu fapta națiunii și poporului meu consângén, unde am putut, până atunci, il declar de un om mincinos, și toate afirmațiunile lui le declar de calumnii infame.”

„Simțul meu intern, că: încât iubesc eu pe compatrioții maghiari e lucrul și tréba mea, — acel simț însă, care-l păstrez și simțesc pentru neamul meu român, și faptele mele publice, dăr și private referitoare la cauza națională — ca o carte deschisă, cu frunte deschisă le supui criticei ómenilor și bărbaților competiți, dăr nu Scurtului, care înaintea mea nu numai e disqualificat, făr' încă e o nullă. Sapiienti satis”.

Dând loc ambelor întîmpinări la corespondența mai sus amintită — care, regretăm, a provocat această discuțiune — declarăm discușiunea sulevată de încheiată și așteptăm, — cu încredere în triumful bunului simț și al judecării sănătoșe, — că frații noștri clușiieni se vor răfui între sine fără sgomot înafară, clarificând pe deplin situațiunea și restabilind astfel buna armoniă în sinul lor, de care avem aji mai mare necesitate, ca ori și când.

Literatură.

A apărut „Christia” de Georges de Peyrebrine în traducere românească de I. S. Spariali. București. Prețul 1 leu.

Religiunea în „școla vechiă” și în „școla nouă” e titlul unui interesant studiu al profesorului de teologie Dr. Petru Barbu. Caransebeș. Editura proprie a autorului. Prețul 1 coronă.

Ideii fundamentale în economia politică. D-l Ioan Socacu, vechi profesor la școlile comerciale române din loc, a scos de sub tipar o nouă broșură sub titlul de mai sus, fiind adaus în partea a doua și o nouă teorie sociologică, care conține lucruri de interes științific deosebit mai ales pentru specialiști. A cunoșce ideile fundamentale ale economiei politice este fără îndoială de mare interes pentru ori care cetitor inteligent. Un exemplar costă 65 cr. și se potă procura s'au direct dela d-l autor, în a cărui editură a apărut opul, s'au dela Tipografia „A. Mureșianu”.

ULTIME SCIRI.

(Din Francia.)

Paris, 21 August. Aji nopte s'au produs scene sângerose în Paris. O cétă de demonstranți sub conduce-

rea lui Sebastien Faure a voit să trecă din piața Republicei în piața de Trone, dăr aici i-a eșit în cale poliția. Într'un atac vehement dintre manifestanți și poliția, comisarul acesteia Gaullier a fost rănit cu cuțitul. Demonstrații și-au continuat drumul și lucrul a ajuns éráși la bătaia. Sebastien Faure fu arestat și internat în casarma „Chateau d'eau”. Într'aceea demonstrații s'au reîntors éráși în piața Republicei și în drum au bombardat ferestrele dela două claustre și dela biserica Ambrosie. Mai mult de 2000 de ómení s'au dus purtând un stindard roșu în Rue des Boulets. Pe polițiștii, cari i-au aflat în drum, voind să li-se opună, i-au bătut. Agenții poliției sáring în ajutorul colegilor lor, s'a născut din nou o luptă între ei și turburători. Patru polițiști au fost răniți. S'au făcut 32 arestări.

Paris, 21 August. Raportul poliției constată, că în decursul zilei de ieri 380 de persoane au fost rănite. Dintre polițiști au fost răniți 59. S'au făcut 150 de arestări, dintre cari 70 indiviți sunt ținuti închiși.

Paris, 21 August. O bandă de anarhiști au pétruns ieri în biserica St. Joseph, și au făcut mari devastări, răpind și obiecte sfinte. Biserica va trebui să fiă sfințită din nou.

Rennes, 21 August. În audiența de aji a fost ascultat colonelul Fabre. El mărturisi, că Dreyfus a fost considerat totdeuna ca om nesincer și fals. El în continuu voia să străbată în secretele planurilor de concentrare a armatei. Iși neglija oficiul numai ca să potă să-și căștige informațiuni. Acesta i-a și fost posibil, ér informațiunile căștigate puté să le comunice unei puteri străine. Fabre declară în fine, că e convins absolut de vinováția lui Dreyfus.

REVUE S. H.

Cele mai estinse limbă europene.

În „Pearson Magazine” publică Levin Carnac o interesantă statistică referitoare la estinderea limbilor europene în secolul nostru, între cari primul loc îl ocupă limba englesă. În punctul acesta rassa anglosaxonă are să se témă de un singur rival: Rusia. La finea vécului al 15-lea vorbiau englezesc abia vre-o 4 milioane indiviți; la începutul vécului present însă, erau circa 21 milioane, cari se serviau de limba englesă. În același timp a crescut numărul celor ce vorbiau franțuzesc dela 10 la 31 milioane. Spaniolii s'au sporit dela 8^{1/2} la 26, ér Italianii dela 9^{1/2} la 15 milioane. Nemțesci au vorbit, după statistica lui Carnac la finea vécului al 15-lea 10 milioane, la începutul vécului nostru numărul lor a crescut la 30 milioane; pe când Rușii în același interval s'au sporit dela 3 la 30 milioane, asadéră îndecit. La începutul vécului al 19-lea locul prim îl ocupa limba francesă, care era limbă universală în sensul strict al cuvîntului. În locul al doilea și al treilea urma aprópe în aceeași măsură Rusia și Germania, apoi Spania, Englitera și în fine Italia. Fluctuațiunile și progresul vécului nostru, sporirea mijlócelor de comunicațiune, estinderea raporturilor spirituale și comerciale, revoluțiunile spirituale și tehnice din acest restimp, au schimbat din fundament raportul și rolul limbilor europene. Englitera din pozițiunea sa penultimă s'a avéntat la primul loc cu 116 milioane indiviți, cari vorbesc englezesc. Rusia a progresat la al doilea loc cu 85, Germania la al treilea cu 80 milioane. Statisticianul englez crede, că peste o sută de ani vor vorbi 672 milioane englezesc, 243 rusesce și 210 nemțesci. Surprinderi neașteptate nu sunt eschise, de vreme ce Germania s'a pus cu totdinadinsul pe politica colonială și puterea de expansiune a Rusiei mai ales în ost nu se potă sci nici aproximativ, ce cuceriri va face.

Dela Tipografia „A. Mureşianu”, din Braşov, se pot procura următoarele cărţi

Pentru comercianţi funcţionari şi toţi oamenii de afaceri, precum şi studenţi putem recomanda următoarele cărţi:

Manul de dreptul cambial, lucrat de Ioan Socaciu, profesor la şcoala română gr. or. din Braşov. Cartea e tipărită pe spesele „Albinei” şi e menită a face mari servicii tuturor, cari au afaceri cu cambii poliţe). Preţul 2 fl. (cu posta 2 fl. 10 cr).

Un capitol din Contabilitatea dublă de I. C. Panfu, prof. la şcoala comercială superioară din loc. Tracteză principiile contabilităţii duble ilustrate cu diferite exemple, pe cari studiindu-le cu atenţiune, poţe ori şi cine se înveţe contabilitatea, adică ţinerea socotelor în economia proprie şi în afacerile comerciale. Preţul 50 cr. + 5 cr. porto.

„Curs complet de corespondenţa comercială”, de I. C. Panfu. Conţine modele de circulare, scrisori de informaţiuni, recomandări şi acreditive; scrisori în comerţul cu mărfuri, comisiune şi expediţiune; cestiuuri cambiale, afaceri cu efecte, monede şi cupoane etc. Preţul 1 fl. 60 cr.

Procent, Promil, Interese şi Teoria conturilor curente de I. C. Panfu. Arată calcularea intereselor pe an, pe lună şi pe zile într'un mod practic; sunt mai multe exemple explicate amănunţit, aşa ca să fie înţelese de ori şi cine; de-asemena modul de calculare al intereselor la bănci şi teoria conturilor curente. Preţul 40 cr. plus 3 cr. porto.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu**.

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior**

Cursul la bursa din Viena.

Din 21 August 1899.

Table with exchange rates for various currencies and commodities like gold, silver, and bonds.

Cursul pieţei Braşov.

Din 22 August 1899.

Table with local market rates for items like banknotes, silver, and various goods.

Concurs pentru postul de avocat la „SĂTMĂREANA”, institut de credit şi economii în Sein. (Szinyérváralja, comit. Sătmar).

- 1) Salar fics fl. 1000, plătit in rate lunare anticipate.
2) La călătorii afară de ţinutul oraşului rebonificarea speselor pentru trăsură.
3) Din eventualul venit curat al speselor de proces 20%.
4) Clientelă privată.
5) Datorinţe: apărarea intereselor institutului înaintea judecătorilor...

Detaliurile şi modalitatea serviciului se vor satori într'o convenţie deosebită.

Terminul concursului este Septembrie 15 a. c. st. n. Postul este a se ocupa îndată după alegere.

Recursurile sunt a se adresa Direcţiunei institutului.

Direcţiunea „Sătmărenei”.

„Gazeta Transilvaniei” cu numărul à 5 cr. se vinde la librăria Nic. I. Ciureu şi la Eremias Nepoţii.

Nr. 4407 1899.

Pályázati Hirdetmény

Fogaras vármegye törvényi járásban tartó Zernest nagyközségben lemondás folytán üresedésbe jött jegyzői állásra pályázatot nyitok:

Felhívom mindazokat, kik ezen évi 600 frt fizetéssel, 150 frt, lakbérrel, 200 frt. utazási, 200 frt. irodai, 30 frt. tárfia átalánnyal, a szabályrendelet szerint szedhető mellékjövédellel és az állami anyakönyvek vezetéseért évi 80 frt tiszteletdíjjal javadalmazott állomást elnyerési ohajtják, hogy az 1883. évi I. tetz. 6. § ban kövülirt köllékeket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati folyamodványaikat tolyo év Szeptember hó 15-éig bezárolag annál is inkább adják be hazzám — mivel a későbben érkező kérvények figyeembe vitetni nem fognak.

A magyar, román és német nyelvek tudása szükséges.

A választási folyó év Szeptember 16-án Zernest község irodájában fogom megtartani.

Törösvár 1899 évi Aug. hó 10-én.

Urdea, főszolgabíró.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Maiu 1899.

Main railway schedule table with multiple columns for routes (e.g., Budapest-Predeal, Copşa-mică-Sibiu-Avrig-Făgăraş) and train times.

Nota: Orela însemnate în stânga staţiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. — Numarii încadrati cu linii mai negre înseamnă orela de noapte. — Semnul —> srată cu capul direcţia, încatrău merge trenul.